

GASTON DURIBREUX VIJFENZESTIG

Een rijke letterkundige loopbaan: zeeromans, oorlogsromans, problemenromans, novellen met religieuze inslag, filosofische parabels. Erkenning kwam van diverse zijden: de Prijs van West-Vlaanderen en de prijs der Scriptorum Catholicorum ('Zure druiven'), de Baekelmansprijs van de Academie voor zeeliteratuur, de Vlieberghprijs van het Davidsfonds ('Tussen duivel en diepzee'). Ons Verbond had de eer Duribreux verscheidene jaren in zijn Raad van Beheer te hebben.

In de laatste jaren is het wat stiller geworden rond de naam van de talentrijke auteur uit Oostende, waar hij zijn beroep van hotelier verder uitoefent. Een eigenaardig beroep, waarin men kinderpraat geniaal moet heten, teenerfratsen moet goed weten te praten, blind moet schijnen voor het vele minder fraaie vanwege volwassenen. Men maakt er zoveel menselijke gedoe mede en woont er zoveel grote en kleine drama's bij, dat men dreigt geblaseerd te worden wat de mens betreft, geblaseerdheid die de doorsnee-hotelier gewoonlijk verbergt achter een scherm van voorname beleefdheid en minzame gediensstigheid.

Wie Gaston Duribreux slechts kent zoals hij zich voordoet bij zijn gasten, die hij elk in zijn taal vaardig te woord staat, kent hem niet in zijn ware gedaante, in zijn diepere zijn. Zijn echt gelaat ontdekt men slechts als men met hem een diepzinnig gesprek voert, of als men hem aan de schrijftafel ziet zitten, of als hij met een beetje verbeterheid staat uit te kijken naar de verte.

Dan toont hij zijn tweede persoonlijkheid, zijn diepere zijn, zoals het op elke bladzijde van zijn werk te vinden is. Hij is er de beginselvaste, die in reactie staat tegen de zeden en levensopvattingen van deze tijd; de man, die, waar zovelen bereid zijn alles prijs te geven om van hun tijd te zijn, stelselmatig in alles de strengste houding aanneemt, ook al moet hij dit met volkomen vereenzaming betalen. Hij denkt eraan nog zijn 'reservaat' af te krijgen en te publiceren: een boek waarin hij beschrijft hoe, ergens verloren in de uitgestrekte polders, een gemeenschap van onwrikbaren zich zou handhaven, mensen die jansenistisch-streng de oude moraal — de moraal van vóór de periodieke onthouding en van vóór de pil — in stand zouden houden, waar geen liturgische en andere adaptaties van de godsdienst zouden bestaan, waarheen men zou kunnen vluchten, zoals de onwrikbaren van het Alexandrië der vierde eeuw naar de Egyptische woestijn togen om er het zuivere christendom onvervalst te beleven.

Het is goed voor een gemeenschap, als in tijden, waarin men alles in contestatie stelt, enkelen zich met al hun krachten inzetten voor het vrijwaren, het beschermen, het eerbiedigen, het bewaren.